

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

V. De ætate & qualitate ordinandorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

& numerum tenendi prudentes, ac de familiarium qualitate infirmis curiosi, ne ex alienis viis turpem sibi contrahant infamia notam, vulgoque obloquendi, calamandi que justas praebant occasiones. Et cum maximè providendum sit, ut non solum coram Deo cui prius placet debemus, sed etiam coram hominibus opera nostra probentur, ut ceteris exemplo ad imitandum possumus esse, ordinamus ut quilibet Cardinalis se dominus ac familiæ suæ optimum rectorem, præfustumque ostendat esse, tam circa ea qua extrinseca omnibus apparent, quam quæ intus latent abscondita. Habeat itaque eorum quicunque Sacerdotes, & Levitas, honestis vestimentis induitos, attenteque provideat, ne quis in familia sua quoquo modo beneficiari & in sacris ordinibus constitutus, vestes portet verticolores, nec eo habitu viratur qui ordini Ecclesiastico parum conveniat. Quare in presbyteratus ordine constituti, vestes colorum quæ clericis a jure non prohibeantur, deferre debeant, usque ad talos salem demissas & habentes dignitates in cathedralibus, & canonici etiam dictarum cathedralium, ac primam dignitatem in collegiis habentes, & Cardinalem capellani Missas celebrantes, caputum deferre in publico tenentur.

Scutiferis vero paulò supra talos concedantur, paramenarii, quia in assiduo sunt motu, ministerioque funguntur laboriore, brevioribus, ac magis expeditis verbis uti possint, etiam si fuerint clerci, dummodo in Presbyteratus ordine non sint constituti. Ita tamen, ut ab honestate non discendant, sed ita vivant, ut mores Ecclesiastici suis ordinibus non discrepant. Reliqui vero clerici temperate ac modestè omnia faciant, & tam ipsi clerici beneficiari, quam in sacris ordinibus constituti, commam, neque barbam, non nutriant a, neque mulas aut equos cum phaleris, ornamentiisque ex velluto aut serico factis, habeant, sed ejusmodi rebus ex panno rantium, aut corio simpliciter utantur.

Paulus IV.

Lites & causa Cardinalium evocantur, & Pontificis decisioni referantur.

CAP. VI.

Lites & causa inter quoscunque sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinales super quibusvis rebus & bonis, tam Ecclesiasticis quam secularibus, vel quorumvis ordinum regularibus, coram quibusvis iudicibus, in quavis instantia, ac etiam in negotio executorio, vel restituitionis in integrum, quomodolibet verentes & pendentes, ad nos in eisdem statu & terminis, in quibus reperiuntur, ad vocamus, cognitionemq; & decisionem illarum nobis reservamus, decisionemq; & terminationem per nos super illis facienda, appellatione quacunque tam alias de jure admisibili reiecta & polposa, standum, acquisitionem, & patienter omnino patendum & obedendum fore statuimus & ordinamus, ac similiter in titulis & causis, quæ de cetero inter eosdem Cardinales exori contigerit, observari volumus. Roma 1555. 9. Ianuarii.

Leo Decimus, In Concilio Lateran.

Pompa sumptuosa Cardinalium, quo sumptu per silvam debet.

CAP. VII.

Expense funebres Cardinalium computatis omnibus, centum & quinquaginta fiorenorum summam excdere non debent, nisi exequitorum providentia justis allegatis cauils acrationibus, plus exponendum esse duxerit. Exequis & castrum doloris, prima & nona die fiant, infra octavam vero Missæ de more celebrantur.

a Episcoporum domus (ais di vine Hieronymus) omnium communem debet esse hospitium. Lacie unum, aut duo, aut paucos recipiens, implebit hospitalitatis officium. Episcopus, nisi omnes receperit, inhumans est. Vide Can. 40. Apost. c. prohibetur. 23. dist. & Carthag. Synod. 4. c. cleric. de vita & honestate clericorum.

TITVLVS V.

DE AETATE ET QUALITATE
ordinandorum.

Pius Quintus.

Nemo ad sacros ordines admittitur sine titulo beneficij
aut patrimonio.

CAP. I.

CVM non deceat divina mysterio ascensionis ordinis de eccl. mendicante, aut secundum aliquem quatum exercere, facio Tridentino concilio inter alia decreum fuit, ne quis deinceps consecularis, quamvis alias moribus, literis, & eruditio idoneo, ad sacros ordines promovetur, nisi proutgitime confateret eam beneficium Ecclesiasticum, quibz ad vicuum honeste sufficeret, pacifice possit, vel alias ordinati non possit, nisi iusta decet. Concilium desuper editi formam extendit. Causam nulla in hujusmodi decreto religiosorum Clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (ad leste accipimus) eorum ordinum religiosi, clerici, vel Clerici, intra clausa monasteriorum etiæ motu more regularium in communione viventes, quoniam, seu non nisi ad certum tempus proficiunt, & ex claustris exire, & dimittit securitate liberè & licet possint, religionis præcepto titulo sufficientius beneficii, nec iusta dicta determinem ad sacros ordines le promoveri præterea, ut nullis Episcopis passim promovantur, argo non pro rursum illud inconveniens eveniat, ut sic processit, & ex claustris exentes, & per facultam vagantes, vel in ecclesiis, & per fordaum quatum exercete, non sineque dedecore, ac ordinis vilipendo, & quam plenius Christi fidelium scandalo cogantur. Nostrorum quinque golorum Dei ministrorum honorem, & deus (quærum nobis est) syncretis exoptamus officia non proprio, & ex certa nostra scientia, deg. I. post plenitudinem, ha perpetuo valitudo functione, secundum presulium de Clericis secularibus loquens, ut etiam de reliquo etiam cuiuscunque ordinis Clericos religionis secularis, more religiorum viventes, in commonitate professos, harum serie extindimus, & amplias, & diligiosas, & aliis predictis non professis, ut ad sacros ordines promoveri, neconon omnibus, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, gratiam, & communionem, letis apudlibet impendere, ut ordines ipsos huiuscmodi religiosi pertinentes, nisi obseruantur, ut in dicta decet, nos virtute sanctæ obedientie, & sub indigneous oculis interdicimus, & prohibemus, accessum facientes peractio, à præstacione talium ordinum aperte fulpendimus. Romæ idibus Octob. 1555.

TITVLVS VI.

DE FILIIS PRESBYTERORVM.

Clemens VII.

Fili Presbyterorum beneficij, quibus sibi patres proficiunt, cuncte dispensatione gratia intercedentes, non infinitas.

CAP. I.

Ad canorum conditorem non est dubium pertinere, cum statua à se, vel predecessoribus in ad animarum Christi fidelium salutem res propter eorum abusum, qui successu temporum multis hominum succrescente, magis indies dignitatemque, quam prodeste animadvertisse, ne alterius obedi-

a Cap. Diaconi sunt, circa med. 3. dist. Concil. Todi. 1555. cap. 2. s. q. 7. 6. planum.